

“ Հ Ա Ն Գ Է Ս Ա Մ Ս Օ Ր Ե Ա Յ ”

Ո Ւ Ս ՈՒ Մ Ն Ա Թ Ե Ր Թ

Կը հրատարակուի ամէն ամսոյ սկիզբը :

Հայ-Գրական յօդուածներէն զատ՝ մշտն անդի տեղեկութիւն կը տրուի հայ-գրականութեան, պատմութեան, եւայլն նկատմամբ ամէն ամիս ելած նոր հրատարակութեանց վրայ: Նոյնպէս քննադատական տեղեկութիւն կը տրուի ազգային լրագրաց մէջ տպուած կարեւոր լրերու վրայ:

“Ազգային լրագրաց բովանդակութիւն”, թղթակցութիւն, ծանուցում, եւայլն:

Խմբագրութեան ղրկուած ամէն զրքերու վրայ՝ քննադատական համաձայն տեղեկութիւն տալը պիտի շարունակուի:

Մեր հեղինակ Հնթերցողաց հաճելի նորութիւն մը յուսանք պատմածել այնու որ խմբագրութեանս ուղղուած զրքերն անմիջապէս յաջորդ ամիսն թերթիս ծածկին վրայ պիտի հրատարակուին:

Հ Ա Յ Խ Մ Բ Ա Գ Ի Ր ՈՒ Թ Ե Ի Ն Ե Ի Ե Կ Ե Ի Ն Ի Դ Ր ՈՒ Թ Փ Ո Խ Ա Դ Մ Բ Ա Բ Ա Բ Ի Զ Ի Բ Ա Ս Ա Բ Ա Կ Ե Լ Ա Յ Ս Զ Ա Ն ՈՒ Թ ՈՒ Ե Լ

Գ Ր Թ Ե Լ Կ Ե Լ ՈՒ Թ Ի Ի Ն Զ “ Ա Մ Ս Օ Ր Ե Ա Յ Հ Ա Ն Գ Ի Ս Ի ”

Վ Ի Ն Ն Ը,
Գ. Պ Ո Ն Ս Ի

Մ ա ց ր Վ ա ն ց Մ Ի ր ա ք ա ն ո թ ե ա ն ւ :
Վ ա ն ա տ ու ճ Մ Ի ր ա ք ա ն ո թ ե ա ն ւ :
Բ Ի Կ ա ն ց Ի ճ ա մ գ ր ա տ ու ճ . Լ ա Կ ա թ Խ ա ,
Մ Ի ր ա յ ու ճ Թ Ի Ի Ե Զ :

Տ Ր Ա Պ Ի Զ Մ Ն ,
Ա Լ Ե Ո Ւ ,
Ա Ս Տ Ր Ա Մ Ե Ն ,
Ա Ր Գ ՈՒ Ի Ի Ն ,
Մ Ե Ն Զ Ս Ի Դ Բ .
Ա Լ Ի Կ Ս Մ Ե Դ Ր Ա Ն .
Ն Ի Ի - Ե Ո Ր Ը

Հ . Լ ա ս ա զ ա տ ա Վ . Զ ա ս ա ն ւ ա ն ւ :
Պ ր . Ա ու ա ք Ի Զ Մ ա ր ա Խ ա ն ւ ա ն ւ
Պ ր . Ս ա . Գ . Ա ն ք Ե ր ա յ ա ն ւ ա ն ւ
Պ ր . Օ ճ ա ն Ի Ս . Է ֆ Ի Ե ա ն ւ :
Պ ր . Յ ու Գ Ի . Ա ն ք Ի Կ ա ս ա ն ւ ա ն ւ
Պ ր Ի ճ Զ Գ . Օ Ի Կ ա ն ւ ա ն ւ :
Պ ր . Ա . Ս . Ա ր Ի Ե ն ւ ա ն ւ :

Հ Մ Դ Ի Ռ Ի Ն Ի Ը,
Ա Յ Տ Ը Ն ,

Վ ա ն ա տ ու ճ Մ Ի ր ա ք ա ն ո թ ե ա ն ւ :
Վ ա ն ա տ ու ճ Մ Ի ր ա ք ա ն ո թ ե ա ն ւ :

Խ Բ Բ Ա Գ Ի Ր ՈՒ Թ Ե Ն Ը Հ Ա Յ Ե Լ

A la Rédaction de la Revue „Hantesse“, Vienne (Autriche) VII, 2 Mechitharistengasse 4.

Հ Ա Յ Ե Ր Է Ն Հ Ի Ն Զ Ե Ռ Ա Գ Ի Ի Ն Ե Ի

Կը գնուին: Զեռագրի մանրամասն ստորագրութիւնն եւ ուղուած գիրը ծանուցանել

“Հանդիսիս”, խմբագրութեան:

Ա Ն Ա Գ Ի Տ

Հանդէս ամսայ ազգային, գրական, գեղարուեստական:

Բացուած է բաժանորդագրութիւն կրորդ շրջանին համար:

Ամէն միջոցներ ձեռք առնուած են որպէս զի այս երրորդ շրջանին մէջ Անանիոսը հրատարակուի բացարձակ կանոնադրութեամբ:

Բաժանորդագիրը կ'ԱՆՍԻԻԿ Է:

Տարեկան, տասը ֆրանք ֆրանսայի, տասերկու ֆրանք՝ օտար երկրներու, երկու տուար Ամերիկայի եւ հինգ բուրջ Ռուսիոյ համար: Վեցամսայ, վեց ֆրանք ֆրանսայի, եօթը ֆրանք՝ օտար երկրներու, մէկ տուար Ամերիկայի եւ երեք բուրջ Ռուսիոյ համար: Նամակ, յօդուած եւ բաժնի գին ուղարկել հետեւեալ հասցէին

A. Tchobanian

17 Rue la Bruyère, Paris.

“ Մ Ղ Ա Կ , ”

Գրականական եւ քաղաքական օրագիր:

ԻԹ. ՏԱՐԻ, 1901:

Բաժանորդագիրն է՝ 20 րր.

Հասցէն՝ Тифлис, Редакция „Мисрак“. Tiflis, Rédaction du Journal „Mschak“.

Hittiter und Armenier

VON

P. Jensen.

Mit 10 lithographischen Schrifttafeln und 1 Uebersichtskarte.

Strassburg 1898.

Մեծ Թ XXVI+255 էջ: Գիրն է (Մ. 25.-) ֆր. 33.— րր. 12.30: Մանրու ծախի համար պէտք է ֆր. 1.60 — րր. — 70 անկի վճարել:

Միայն այն ապագրանքներն ուշադրութեան կ'առնուին որոնց հետ արժէքն ալ ԿԱՆՍԻԿ խմբագրութեանս ձեռքը կը հասնին: Գիրմը յովազարութեանս «ՀԱՄԴԻՍԻՍ»

«Սրարատ», 17 տարի, 1901, թ. 5—6:

Պարտեմակար. Բարձրագույն և կոնգրեսայն Վեհ. Հայրապետի և Վ. Վ. Բերտա. խնդիրները եր. Ս. Հաքոբյան և Սահակի վանքեր: Օտար եկեղեցիներ: Մայր տնայն: Տանկարայք: Ե. Ս. Հ. Գործերի Ջարդանատներն Ատոտի և Ս. Բենեմիսի Ղարաբաղի բարբառի: Ղ. Գ. Երկրորդի անհրաժեշտ գիտելիքներ: ՅԱԵԼԱՌԱՆՈՒ. Մայր Աթոռի գերանից:

«Արեւիկ», 22 տարի, 1901, թ. 4660—4695:

4660. Արդեմիտի Գ. Համառոտ եւ բզգզմի առաւմաւսիրութիւն մը պուլսոց գրկնութեան վրայ (4662—64): 61. Արդեմիտի Ա. Ալ ա ձաթ (4663, 69, 71, 75): 61. Ա. Տ. Հեւանանայնի կանանայնը: 65. Գոմիտի Ս. Կարապետ Ոսկեան: Պարդիտի Ը. Տքըթ. Յակ. Թարախեան: Ուրբանու Ս. Սահակայ եկեղեցին (66): 67. Երանոս Թորաքցի գէրքը: Խզմիրեայն մշտնակէ: Կարոյ Սահակ եւ Մարգար: Մոսկով. Գոմիտի Ս. Գոմեակի գաւառ (Ե. Լայպիւնցի): 68. Ալդեմիտի Ա. Սահակ եւ Մարգար (70): 69. Արդեմիտի Գ. Հմուտ եւ բզգզմի առաւմաւսիրութիւն մը պուլսոց գրկնութեան վրայ Բ. (4671, 74—80): Գրեմիտի Յ. Պ. Ազամանի առնամանկե առթիւ (73): 74. Արդեմիտի Ս. Պարսկայնը: 80. Օ. Չիքիտի Ս. Գրիկ Տորգեր: Կարգեր Տին գրադերուն զեմ (81): 83. Փոփոխութիւն Մամուլեթի Հայերը: 83. Հոմարտի Մամուլեթի վարձարանի անկիւնի Տարգմանութիւնները (Կարգի): 90. Ուրբանու Մամուլեթի վարձար. Ս. Սահակ (91, 94): Թեթթօն. Ժօրթ Օրթ Սառա Կանաչ Տին (60—95):

«Բազմակէլ», 28 տարի, 1901, թ. 4—6:

4. Սուրիտի Ս. Ararat u. Mosis: Աւելու Հ. Ղ. Մ. Ըրչոյանի եւ արեւելից բուսաբանութեան Հայոց (5—6): 22-րտու Հ. Բ. Ս. Գրոց առաւմաւսիր. Հայոց (6): Երեմիտի Հ. Ս. Հայ. Բազմակէլ: Սուրիտի Ս. Մարգարեանի թան (3—6): Կարգի Բեյի խնդիրը. — Geistliches u. Weltliches aus dem türkisch-griechischen Orient. — «Ընդարձակ քրոջոյց արք. Տին անդանայնի», «Recherches sur la syntaxe comparée de l'arménien». Բուրջոյան առաւմաւսիր. Տին Հայոց. — «Գրեմիտի անկիւնի արքա ընթացանութիւնը», — «Գրեմիտի առաւմ. — Տարքի ա. Խաչեր: Թ. Թ. Գեղեցիկագիտութիւն: Կ. Ժիլիկի պատմ.: Ա. Յ. Մ. Ալեքեան: Գոմարտի Տ. Պ. Ժ Մ. Մամուլեթի մարջ: 28-րտու Յ. Ինչպեւ տերեւները (Բրթ. Հ. Ա. Բարձրագույն 5—6): Ուրբանու Գրեմիտի Հայեցողութիւն և վերայ մասն (Բրթ. Փ. Ս. Երեմիտի Գրեմիտի): 5. Երեմիտի Ս. Մ. Կարգեր: Իրեմիտի Հ. Ս. Գոմեակայ: Սահարեմ Յ. Վ. Արեմիտի վարձարի վերջապատ: Արեմիտի Բակի Կարգի Ջրից տեսող Կարգի միջ (Բրթ. Հ. Ա. Բարձրագույն): Մամուլեթ. Ըրեմիտի Մ. Հմուտի ձեռագրանութիւն Մշտ բրթի գրքեր եւ միջին (գարուց) Հայերեկի ձեռագրանութեան կից: Երեմիտի Հ. Ս. Հմուտի Հմուտի եւ լրագիր լրագրոց (8): 6. Երեմիտի Հ. Ս. Գեղեցիկագիտութիւն Հ. Ս. (ձեռագրան) Կարգի վերջ. եւ Կարգի Բրթ. Գրից Մամուլեթ. յիշուց, Երեմիտի Արեւմտայնը, Ալաւի. Ե. Փ. Բեյիտից (Կ. Կարգի): Երեմիտի Հ. Ս. Հայ բազմակէլ: Կարգիտի Հ. Մ. Վ. Ժիլիկի յիշատարանը: Մ. Յ. Գ. Հայ Մեծառաւմները: Հեթեմիտի Կ. անկիւն. և վերայ Ամնագրիկն Ս. Վանուց:

ՅԱԵԼԱՌԱՆՈՒ 1. Ե. Գանգրի (Տ). Ալդեմիտի Ա. Ա. Բարձրագույն լրագրանութիւն: *** Ալդեմիտի նոր զարգացումութիւն մի (Տ). 28-րտու Յ. Ինչպեւ տերեւները (Բրթ. Հ. Ա. Բ. 2—3): 2. Մարտի. Գ. Տ. Բարձրագույն կրթութիւն: Ե. Գ. Ս. Մ. Լուսնայ (Ա. Գրից): Ե. Ս. Բ. Վարձար Բարձր: Սիմեոնի Մ. Յ. Ալքեց ար անդին ընդ Տինաւուրց մարգարեան Աւետարանի Անտառեան Հայոց:

1424. Գործերիտի Ս. Ճամբարութիւն և Ռուսիա (25—30): Ռուսահայոց արք. Կարապետները: 33: Մարտիտի արեւմտեան անառիկ կարգուող Հայ առաջացայ և Պարսի: 3 Ռուսիցիներուն օգնութեան անառիկ: 38. Տեղեկագիր Սահարեմարանի Մշտնակայնութեան 41—42. Թարգեան Ս. Գրիկ Տորգեր. Բարձր նորերուն զեմ: 44. Կարգիտի Կ. Կանանցի վերին Վտար: Տեղեկագրու Ե. Աւախարց զանապախան: 46. Արդեմիտի Եկեղեցի Տնութիւնները: 47. Գրեմիտի Ե. Կարգից Հայ վերջերը: 48. Արդեմիտի Մ. Վ. Մեր շրջանաւարանները: 48. Ուրբանու Մայր աղկանց արքանաց. — Ս. Ա. Ալքեց արձեւանագրութիւն: 53. Երեմիտի Գրեմիտի Միկիթ. Արքայ (54—60, 62—63): 57. Ժ Ալքեց Տեղեկագրու: 60. Սուրիտի Ա. Ա. Ալքեցի կարապետներն խնդիրը (62): 61. Մամուլեթի Ս. Սահակի եկեղեցի. — Ս. Գոմեակի վանքը: 61. Կարգիտի Կարգութիւնը: 63. Թարգիտի Ս. Հին եւ նոր գրքերը (63—64. Սիմեոնի Մ. Յ. Հայի և Հնդկաց արջաճարն): Թեթթօն Ռեմիտի Ս. Արեւմտեան Կարգից Տորգերը (39—52): Բարձր Ե. Մարտիտի Բարձրագույն զեմը: (24—65. Բրթ. Ժօրթը Ընթացիկ):

«Մանգուլի Էջեղար», 12 տարի, 1901, թ. 52—61:

52. Արդեմիտի Մամուլեթի Երեսասարգացման (53, 55): 5 Գրիկ իրարեկերեւ Եմուք Արեմիտի (55): 56. Ալդեմիտի և Արեմիտի (Տինեկ նորեկ): 58. Արդեմիտի Վ. Կ. Կարապետի զարգեցողութիւնը: 59. Տեղեկագրու Ե. Կարապետի արքի զեմ (60, 61, 63): 61. Խաչարտի Հ. Օրագրեր: 60. Տեղեկագրութիւն: Ինչպեղեցի գրիկ յանձնարարչի և ժ. Է. Հմուտի Արձեւանագրութեան գրիկ մշտնակարգութեան (62): 63. Վեհ. Կարգի Բարձրագույն Կարգի վարձարանը: Թեթթօն. Կ. Ե. Մարտիտի Կեմիտի միջ (52—64):

«Մարի», 2 տարի, 1901, թ. 23—31:

23. Ա. Տ. Գրեմիտի Կարգի ծայրը: Արդեմիտի Արաւմաւսիր. յիշատարանի: Կարգիտի Մ. Գրեմիտի Կարգի միջ պատանիները (24): 24. Ա. Տ. Կ. Ոսկեանի յիշատարանի: Գ. Ա. (Կարգի Ջրոցարանեան Բերանագրութեան անկիւնի լրագր. — Տեղեկագր. Երեմիտի, Հայտեղեկութիւն. — Միկիթ. արք. Վեհեմիտի Կարգի Սահարեմարանի վերջուց: 2 Բարձրագույն Վարձար. Սահարեմարանի մշտնակէ: Մարտիտի Գրեմիտի Կարապետից (26): 26. Երանոսիտի Ա. Երեմիտի յիշատարանի (Վարձար Կարգութիւն): Արդեմիտի Տ. Կարգից յիշատարանի: Պարտիտի Գ. Սահարեմ Ոսկեանի կարգից: 28. Ընթացիկ: Երեմիտի մի առթիւ (Պերդերեան Վ. Բ. 30. Ա. Գ. Օրագր. կանանցի: 30. Ալդեմիտի Ա. Ա. (Կարգիտի) Փիլիպի վարձար. (Բայ Պարտեթի. Բրթ. Օննիկ Չեթիթե-Արքայ (31): 31. Գորդի Գ. Մամուլեթի արքանցան:

«Մշակ», 18 տարի, 1901, թ. 131—168:

131. Կարգի Մարտիտի Միկիթարանից Կարգիտի 141. Ե. Տ. Արաւմաւսիր (142, 147, 158): Ե. Տ. (Վանքի) Chrétiens et Musulmans: 145. Գեղեցի առաջացի (146): Ընթացիկ: 146. Կ. Կարապետից քրոջ (148, 153, 159): Մարտիտի Տ. Տարքիտի անկիւնը (Թ. Գրեմիտի Կարգի): «Օրդեմիտի Կարգի» (Ընթացիկ. Ս. Բարձրագույն): Մամուլեթ (147, 150, 156—57, 161, 167): 154. Բարձրագույն Տ. Զանգեանի յիշատարան: 15 Կ. Երեմիտի կարգ. Արաւմաւսիր (156—57): 163. Երանոսիտի Տ. Հ. Կարգի Կարգի «Armenia» անաւարտագրութեան և առաւմաւսիր. Կարգիները: 167. Կարգիտի Վ. Պարտիտի Կարգիտի (168):

«Սուրբանգր», 9 տարի, 1901, թ. 706—742:

706. Ալդեմիտի Ա. Ա. Երեմիտի Կարապետութիւն (707—714): 710. Զարգից Օրդեմիտի անառիկ զանապախարանի: 714. Տեղեկագիր Երեմիտից Կարգի յանձնարարչից: 715. Հարաւուր. Գրեմիտի Կ. Օրդեմիտի Թեմիտի և Կարգիտի Գրեմիտի արաւմաւսիր (719, 26, 28, 36): Վեհեմիտի

